

BELLATERRA
(Barcelona)

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTQUES
I SOCIOLOGIA

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Programa de Sociologia de la Comunicació

Curs 1987-1988

Professor: Jordi Berrio

Bellaterra, 1987.

FACULTAT DE CIÈNCIES POLITIQUES I SOCIOLOGIA.

PROGRAMA DE Sociologia de la Comunicació.

Prof. Jordi Berrio.

Aquest programa pretén d'abastar, en una primera part, de forma breu i sintetitzadora, els corrents que podem qualificar de "clàssics" dins la sociologia de la comunicació. Es tracta de les recerques que es realitzaren dins de la sociologia sobre aspectes relacionats amb els mitjans de comunicació a causa de la importància que prengueren, des dels anys vint del nostre segle fins els seixanta aproximadament. Però després i fonamentalment, allò que pretén és d'aprofundir en els corrents i les teories que s'han desenvolupat des dels anys seixanta ençà.

I.

1.- Descripció de l'evolució de la tradició empírico-analítica. Les bases psicològiques i sociològiques que la sustentaven. Els diversos àmbits segons els quals era organitzada la recerca: efectes, anàlisi de continguts, d'audiències, etc.

2.- La superació de la teoria dels efectes mínims. La dissonància cognoscitiva de Leo Festinger. La teoria dels usos i gratificacions.

3.- La sociologia crítica de l'Escola de Frankfurt. Els seus treballs sobre cultura. La indústria cultural. Els corrents de sociologia radical als Estats Units.

II.

1.- El canvi de paradigma en els estudis sobre els efectes. Els motius que provocaren l'envelliment de les orientacions anteriors. Els mitjans de comunicació com afaïçonadors dels processos cognició.

2.- La "Agenda-Setting Function". Els mitjans de comunicació com a elaboradors i presentadors dels temes que tindran importància social.

3.- L'impacte en els estudis sobre els mitjans de comunicació de la sociologia sistèmica de Niklas Luhmann. La creació i l'organització dels elements simbòlics de la societat. La tematització de Franco Rositi i F. Böckelmann.

4.- La distribució irregular del coneixement en la sociedad. La "Gap Hypothesis". El paper dels mitjans de comunicació en la distribució del coneixement.

4.- Els mitjans de Comunicació en la construcció de la realitat compartida. La construcció social de la realitat. L'obra d'Alfred Schutz. Els treballs de Gaye Tuchman, Giorgio Grossi i altres.

5.- La denúncia de l'imperialisme comunicacional. Els corrents d'esquerra en la crítica de l'estructura comunicativa actual. Els treballs de A. Mattelart i de H. I. Schiller.

6.- L'evolució de la la reflexió sobre la cultura produïda

industrialment. De la cultura de masses a la indústria cultural. E. Morin, Franco Rositi i altres.

III.

1.- L'opinió pública. El final de la noció de l'opinió pública liberal. La dissolució de les barreres entre el públic i el privat típiques de la societat burgesa. La desaparició de la discussió racional.

2.- La repercusió dels estudis sobre els efectes de la comunicació contemporanis a les concepcions que hom té sobre l'opinió pública. De la noció d'impacte als efectes cognitius.

BIBLIOGRAFIA.

F. Böckelman Formación y funciones sociales de la opinión pública. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1983.

Josep Gifreu El debate internacional de la comunicación. Editorial Ariel. Barcelona, 1986.

Giorgio Grossi "Professionalità giornalistica e costruzione sociale della realtà" a Problemi dell'informazione. a.X. n.3, juliol-setembre de 1985.

Hürgen Habermas Historia y crítica de la opinión pública. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1981.

Horst Holzer Sociología de la Comunicación. Akal Editor. Madrid, 1978.

Carlo Marletti "Falsi giornalistici e costruzione della realtà" a Problemi dell'informazione. a.VIII, n.2, abril-juliol de 1983.

- Armand Mattelart i alt. ?La cultura contra la democracia?. Editorial Mitre. Barcelona, 1984.
- Miquel de Moragas (ed) Sociología de la Comunicación. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1985.
- E. Morin i I. Nahoum L'Esprit du Temps-2. Grasset. París, 1971.
- Franco Rositi Informazione e complessità sociale. De Donato. Bari, 1978.
- Enric Saperas La sociología de la Comunicación de masas en los Estados Unidos. Editorial Ariel. Barcelona, 1985.
- Los efectos cognitivos de la comunicación de masas. Editorial Ariel. Barcelona, 1987.
- Herbert I. Schiller Comunicación de masas y imperialismo yanqui. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1978.
- Wilbur Schramm (comp.) La ciencia de la comunicación humana. Editorial Grijalbo. México, 1982.
- G. Tuchman La producción de la noticia. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1983.
- Mauro Wolf La investigación de la comunicación de masas. Ediciones Paidós. Barcelona, 1987.